

Brev fra Finland.

Frk. Dagmar Neovius, den bekendte Redaktør af det finske Kvindeblad »Nuttid«, har vist os den Elskværdighed, at sende os følgende Brev. Red.

Det er længe siden, jeg sidst henvendte mig til »Kvindevalgret«s Læsere med nogle Linjer fra Finland. Thi trods det, at Kvinderne sidder i vor Landdag, har Kvindesagen her hos os i den senere Tid ikke gjort nævneværdige Fremskridt, takket være de politiske urolige Tider.

Og derfor har heller intet af særlig Interesse — set fra et Kvindesynspunkt — fundet Sted.

Indenfor det korte Tidsrum af 3 Aar, som er hengaaet siden de finske Kvinder fik den politiske Valgret, har der allerede 3 Gange fundet Valg Sted. Hver Gang har Kvinderne med Energi og Interesse deltaget i det politiske Liv. Men det er jo givet, at under saa politisk usikre og oprørte Tider, som disse, maa særlige Kvindeinteresser træde i Baggrunden. Derfor staar de finske Kvinder ogsaa — trods deres politiske Rettigheder — og tramper paa Stedet, uden for sin egen Del at kunne tilkæmpe sig Vindinger paa Livets forskellige Omraader. For dem, som for alle, gælder Striden nu først og fremmest Fædrelandets Interesser, først i anden Række kan de arbejde paa at vinde noget for deres eget Køn.

Et af Kvindernes ivrigste Ønsker, det, at faa Ejendomsforholdene mellem Mand og Hustru ordnede paa en mere tidssvarende Maade, samt at faa afskaffet Mandens Formynderskab over Hustruen, kom i Efteraaret 1908 saa vidt, at den indsendte Petition blev behandlet i Lovudvalget, der til Landdagen indsendte sin Betænkning om Sagen. Dette skete imidlertid saa sent — i Landdagens 1ste Time, at Sagen ikke naaede at komme til Behandling i Kammeret.

Paa Grund heraf haabede man imidlertid, at 1909-Aarets Landdag forholdsvis let kunde have gennemført denne Sag, men det skete ikke; den ligger endnu ubehandlet i Lovudvalget.

Imidlertid har et andet Spørgsmaal,

som særligt angaar Kvinderne, vakt baade Interesse og Diskussion, og foreligger netop nu til Behandling i Landdagen. Det er Spørgsmaalet om *Forbud mod Kvinders Natarbejde*. Her i Finland er dette Spørgsmaal dukket op sammen med Arbejderbeskyttelsen som Helhed. I Landdagen har Forslaget om Forbud mod Kvinders Natarbejde saavel Tilhængere som Modstandere. Til de sidste hører navnlig vor kvindelige Fabriksinspektør, Frk. Vera Hjelt, som baade indenfor Socialudvalget og i Landdagen tappert kæmper for Kvindernes Ret til uhindret Selverhverv. Hun mener nemlig, at et saadant Forbud mod Natarbejde vil udelukke Kvinderne fra flere forskellige Arbejdsomraader, indskrænke deres Erhvervs-muligheder og saaledes drive mange iblandt dem ud i Elendighed af forskellig Art. Særlig frygter hun, at Forbudet skal drive Kvinderne over i det ukontrollerede Hjemmearbejde med deraf følgende ubegrænset Natarbejde.

Frk. Hjelts Anskuelse deles dog ikke af alle de kvindelige Landdagsrepræsentanter; de socialistiske Kvinder synes — i Lighed med deres mandlige Kammerater — at støtte Forbudet. Men det har sine Modstandere ogsaa i Mændenes Rækker, og det er jo muligt, at Modstanderne gaar af med Sejren. Det kunde maaske være paa sin Plads at anføre, at imellem de tilsyneladende smukke Motiveringer, som fra Mændenes Side anføres til Fordel for Forbudet, ogsaa forekommer en ret kynisk i al sin Ærlighed.

»Jo — Kvindernes Konkurrence med Mændene paa det industrielle Omraade bliver efterhaanden saa stor, at noget maa gøres for at standse den.« Dette er jo forøvrigt en meget kortsynet Tanke; thi Kvinderne skal jo ogsaa leve. Kan de ikke forsørge sig selv paa hæderlig Vis — ja, saa er der jo ikke andet for dem at gøre, end paa mindre hæderlig Vis at lade sig underholde af Mændene. Hvad mon Samfundet i Længden er bedst tjent med?

En Petition, som fra Kvindernes Side er indgivet til dette Aars Landdag, er netop i disse Dage bleven ved-

taget. Det er Spørgsmaalet om en almindelig Lov til *Beskyttelse af Børn* mod Mishandling og Vanrøgt af forskellig Art, samt mod Misbrug af deres Arbejdskraft.

Paa Initiativ af en af de kvindelige Repræsentanter har Landdagen desuden idag enstemmig vedtaget, at i det mindste et af Medlemmerne i den kommunale Sundhedskommission bør være en Kvinde.

Netop nu, da mit Brev skál afgaa, erfarer jeg, at Landdagen atter er blevet opløst — 3die Gang i 19 Maaneder! Nye Valg finder Sted den 1ste Febr. 1910.

Helsingfors, d. 18de Novbr. 1909.

Dagmar Neovius.

Vor Organisation og Kvindernes politiske Valgret.

Det har sikkert hos mange Kvinder vakt store Forhaabninger, at vi har faaet en Regering, som ganske utvetydig erklærer, at ville arbejde for Kvindernes politiske Stemmeret, og som er udgaaet af et Parti, der ved Rigsdagssamlingens Begyndelse har forelagt et Forslag om at forandre Grundloven saaledes, at Kvinder faar Valgret og Valgbarhed paa samme Betingelser som Mænd. Vi haaber imidlertid, at Kvinderne ikke ser altfor sangvinsk paa denne Sag og tror, at nu kan de rolig lægge Hænderne i Skødet, for nu kan de jo være sikre paa at faa Valgretten, selv om de ikke arbejder for den. Thi det bør jo ikke overses, at selv om Regeringen har Viljen til at gennemføre denne Reform, er det jo ingenlunde sikkert, at den vil kunne samle et Flertal derfor. En Grundlovsændring er, som man véd, en meget vanskelig Ting at gennemføre.

Men selv om saa var, at det virkelig skulde ske, at Kvindernes Valgret blev gennemført i en nogenlunde nær Fremtid, saa vil dog derfor vort Organisationsarbejde ikke være til Ende lige med det samme. Det gælder da netop i endnu højere Grad end før, at orga-